

РЕШЕНИЕ

№ 275

гр. София, 15.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 16.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **2665** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба с вх. № 5915/25.02.2019г. на [фирма], [фирма] и [фирма], в качеството им на съдружници в гражданско дружество «Б. Л.» Д., представлявано от А. Е. К. срещу Разпореждане № 1 от 14.01.2019г. на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция «Морска администрация».

Мотивирано е твърдение за неспазване на формата при издаване на акта, административно-производствените правила и основни принципи на АПК. Обективизирано е искане за отмяна на разпореждането. В писмена защита, представена от адв.Р. И. на 30.10.2020г. подробно са обосновани аргументите на жалбоподателя за незаконосъобразност на поснановения административен акт. Заявено е и искане за присъждане на направените в хода на процеса разноски, представляващи заплатена държавна такса.

Ответникът – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ е редовно призован, но не се представлява в проведеното открито съдебно заседание на 16.10.2020г. По делото е депозирано писмено становище изх. № 1960/29.10.2020г. /вх. № 34078/30.10.2020г./ от юрк. М. М., в което са развити доводи за неоснователност на жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и

прецени по реда на чл. 235 ал.2 ГПК във вр. чл.144 от АПК събраните и приети по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед № Б-ЗА-14/21.12.2018г. на директора на Дирекция „Морска администрация-Б.“ е било разрешено отплаването на моторен танкер „Б.“, находящ се на котва в рейдови район №4 на пристанище Б., без надлежно сертифицирани и проверени системи за опазване на околната среда от замърсяване.

Този административен акт е бил оспорен от „Л. Навигейтър“ Л., със седалище и адрес на управление Република М. пред АССГ, като е било образувано адм.дело № 2833/2019г. С решение № 7105/20.11.2019г. жалбата е била уважена и Заповед № Б-ЗА-14/21.12.2018г. на директора на Дирекция „Морска администрация-Б.“ е била отменена.

Срещу този съдебен акт е била подадена касационна жалба, по която е образувано адм.дело № 3305/2020г. по описа на ВАС на РБ, VII-мо отделение. Към настоящия момент- 15.01.2021г. по това дело няма постановено съдебно решение.

Видно от представените по адм.дело № 2477/2019г. /л.56-л.65/ моментни снимки за местонахождението на кораба в периода 13.01-14.01.2019г., танкерът не е осъществил разрешения му еднократен преход и все още се е намирал в изключителната икономическа зона на Република България.

С оспоренето в процеса Разпореждане №1 от 14.01.2019г., издадено от изпълнителен директор на ИА „Морска администрация“, е разпоредено на капитанът на м/т „Б.“ с ИМО №9356426 незабавно да се насочи към котвена стоянка №4 на Пристанище за обществен транспорт с национално значение –Б.; като Дирекция „Морска администрация-Б.“, при заставането на кораба на котвената стоянка, да извърши незабавна проверка за съответствието на кораба със съответните изисквания на международните договори по отношение на опазването на околната среда от замърсяване от кораби. Разпореждането е съобщено на капитана на кораба на 14.01.2019г., но липсват данни за съобщаването му на жалбоподателите като корабособственици.

С решение № 4215/20.06.2019г. по адм.дело № 2477/2019г. на АССГ, II-ро отд., 31 състав е уважил така подадената жалба, като е отменил Разпореждане № 1 от 14.01.2019г. на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция «Морска администрация».

С решение № 2881/24.02.2020г. по адм.дело № 10479/2019г. на ВАС на РБ, VII-мо отделение е отменен съдебният акт на АССГ, като делото е върнато за ново разглеждане, което се осъществява в настоящото производство.

Със съдебното решение касационната инстанция е приела, че: «Изпълнителният директор на ИА „МА“ представя писмо от 12.03.2019 г. на Д. "Б." до изпълнителния директор на ИА "Морска администрация" - Б., с което органът е уведомен, че правото на собственост върху моторен танкер "Б." с ИМО № 9356426 е прехвърлено, за което дружеството е приложило документи - Меморандум от 11.02.2019 г., сметка от 28.02.2019 г. и протокол от 28.02.2019 г., всички на английски език. Касаторът представя с писмото и тези документи, но без надлежен превод на български език, поради което и на основание чл. 14, ал. 3 АПК не са приети от съда. Представеното пред касационния съд писмо на Д. "Б." обаче сочи на относим за допустимостта на производството факт, а именно действително притежаваното право

на собственост върху танкера "Б." като адресат на оспореното разпореждане. Настоящият съдебен състав не може да извърши такава проверка, тъй като относимите към този факт доказателства не са представени на български език и не могат да бъдат съобразени. Действително, писмото на Д. "Б." сочи на извършена промяна в собствеността на кораба след 25.02.2019 г., когато е подадена жалбата срещу разпореждането, но преценката за приложението на процесуалния закон се извършва на основание действителните факти, а не спрямо удостоверените по делото процесуални факти, когато се установи разлика помежду им. В касационното производство не е преклудирана възможността за представяне на доказателства по отношение проверката за валидността и допустимостта на съдебното решение, а също и по отношение правилността на решението от гледна точка спазване на процесуалните правила, т.е. допустимо е установяване на факти с процесуално значение. Представеното с касационната жалба доказателство установява нов факт от значение за делото, който е настъпил след издаване на акта и преди приключване на устните състезания и следва да бъде съобразен на основание чл. 142, ал. 2 АПК.

Ето защо въпросът за правния интерес като абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на оспорването следва да бъде изяснен от първоинстанционния съд, който следва да събере съответните допустими и съобразени с чл. 14, ал. 3 АПК доказателства за твърдяната настъпила промяна в собствеността на танкера "Б.", след което да се произнесе по допустимостта на оспорването с оглед тези фактически установявания, волеизявлението на корабособствениците и определи действителните страни по спора.

Указанията на ВАС на РБ са задължителни за първоинстанционния съд и следва да бъде изпълнени на основание чл.224 АПК. Жалбоподателят удостовери притежаването на права по отношение на моторен танкер «Б.», плаващ под знамето на Република П., официален номер на Международната морска организация /Л./ номер 9356426 към датата на сезиране на съда с жалба вх. № 5919/25.02.2019г., като представи по делото меморандум за разбирателство от 01.02.2019г., подписан с „М. § Ко Л.“, Република Л., протокол за доставка и приемане от 28.02.2019г. и акт за продажба от 28.02.2019г. на плавателния съд в полза на „М. § Ко Л.“, Република Л.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Оспорва се подлежащ на контрол индивидуален административен акт по см. на чл.21 ал.1 от АПК, от надлежна страна, чийто права и законни интереси пряко се нарушават и в преклузивния срок по чл.140 ал.1 от АПК, след като в разпореждането не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба.

Жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Атакуваното разпореждане е издадено в противоречие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК. Резултатът от производството е писмено обективиран на 14.01.2019г., като не са посочени пред кой орган и в какъв срок разпореждането може да се обжалва, неговият адресат, както и фактическите и правните основания за издаването му. Въз основа на събраните и кредитирани доказателства не може да се установи безспорно обстоятелството се в действителност фактическа обстановка, нито същата да бъде съотнесена към конкретни правни основания за издаване на акта, породил неблагоприятни правни последици за оспорващия. Константна е съдебната практика,

че осъществилата се фактическа обстановка следва да бъде подведена под релевантния закон, действащ по време, място и лица за всеки конкретен случай. Несъответствието на фактите по преписката със законовите разпоредби е винаги толкова съществено нарушение, че води до ограничаване правото на защита на жалбоподателя.

В Тълкувателно решение № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС на РБ, задължително по смисъла на чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт, е изложено следното: „необходимостта и задължителността на излагането на мотиви при издаване на акт от административния орган са решени с разпоредбата на чл. 15, ал. 1 и ал. 2, т. 3 от ЗАП. По този начин се дава възможност на адресата на акта и заинтересованите лица да научат какви са фактите, мотивирали административния орган, да приложи една или друга правна норма. Мотивите дават възможност на по-горестоящия административен орган и съда да извършат проверката за законосъобразност на акта. Изключение от този принцип е предвидено единствено в случаите, посочени в чл. 15, ал. 3 от ЗАП: когато с акта се удовлетворяват изцяло направените искания и не се засягат права или законни интереси на други граждани и организации, както и когато въпросът е свързан със защита на класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна. В тези случаи се посочва само правното основание за издаването на акта. По изложените причини липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяната на издадения административен акт. В случаите, когато административният орган действа при условията на обвързана компетентност, посочените в нормативния текст условия са такива за материалната законосъобразност на административния акт. При тяхното наличие органът е задължен да издаде акта. Когато органът действа при оперативна самостоятелност, предвидените нормативни условия също са задължителни. Обсъждането на възраженията и обясненията на заинтересованите граждани и организации, които пряко касаят решавания с административния акт въпрос, е негово задължение съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗАП, който не въвежда различни режими при различните форми на компетентност на органа. Въпреки предоставеното от закона право на действие при оперативна самостоятелност неизлагането на мотиви по въпроса защо е избрано едно от няколкото възможни законосъобразни решения и/или необсъждането на възраженията и обясненията на заинтересованите граждани и организации, които пряко касаят решавания с административния акт въпрос, съставляват съществени нарушения на административнопроизводствените правила и са основания за отмяната на акта. Актът се проверява по съдебен ред за неговата законосъобразност, а тя освен преценката дали органът не е нарушил съответните законови рамки включва в себе си и отговор на въпроса дали той не е упражнил превратно така предоставеното му право на оперативна самостоятелност и съответства ли взетото решение на целта на закона“.

Осъществяването на фактическата обстановка е основание за издаване на административния акт, за произнасяне по отношение последващите права и/или задължения, които възникват в правната сфера на лицата. В Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че „мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и

допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива“. „Мотивите към акта могат да бъдат изложени и отделно от самия акт, което като не е осъществено така, че в достатъчна степен да са защитени правата, свободите и законните интереси на лицата /бел. моя/, води до неспазване на законоустановената форма на атакувания административен акт“ /Решение № 7882/17.12.2014г. по адм. дело № 9791/2014г. на Административен съд София-град, оставено в сила с Решение № 7743/25.06.2015 г. по дело № 2644/2015 г. на ВАС, Шесто отделение/.

Изпълнителния директор на ИА „Морска администрация“ се е произнесъл в противоречие с изискването за мотивираност на акта съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което лишава съдът от възможността да извърши контрол по същество върху законосъобразността на акта, касаеща съответствието му с приложимия материален закон /чл. 146, т. 4 от АПК/ и неговата цел /чл. 146, т. 5 от АПК/.

Разпореждането е акт, който налага определено поведение на адресата си, поради което спазването на условието на закона да е мотивирано е предпоставка за неговата законосъобразност. В обстоятелствената част на конкретното разпореждане не са изложени фактите и обстоятелствата, които издателят му е приел за осъществени.

Съблюдаването на изискването за мотивировка на акта е гаранция за законосъобразност на същия, тъй като неизлагането на съображения защо административният орган е издал съответния акт, от една страна не дава възможност на адресатите му да разберат по каква причина срещу тях са наредени неблагоприятни последици и оттук да осъществят защитата си, а от друга - пречатства възможността съдът да извърши необходимия контрол за законосъобразността му. Попълването на липсващи мотиви е недопустимо да се извършва посредством събрани едва в съдебния процес доказателства, както и съдът да предполага какви са били действителните съображения на органа, за да разпорежи на адресата конкретни задължения.

Неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в друг документ към изпратената административна преписка, след като изхождат от същия орган. В настоящия случай, от представените доказателства не може да се приеме, че ясни мотиви които по несъмнен начин да установяват фактическите основания за постановяване на оспорения административен акт, се съдържат в друг документ. Не е налице препращане към други документи от преписката. Издаденото разпореждане е лишено от мотиви, които по убедителен начин да сочат на необходимост от предприемане на действия спрямо жалбоподателя.

Дори и да се приеме, че са налице някакви мотиви, то те са изложени формално, без конкретно обвързване с фактите по спора и удостоверяващите ги писмени доказателства.

Ответната страна лаконично е посочила, че „ със Заповед № Б-ЗА-14/21.12.2018г. на директора на „Морска администрация-Б.“ е разрешено отплаването на моторен танкер „Б.“ за еднократен преход до пристанище Т.- Турция, но корабът не извършва прехода, а се намира в изключителната икономическа зона на РБ, както и във връзка с нарушаването на изключителните права на РБ, съгласно чл.47 т.2 б.“в“ от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на РБ“.

ПАМ могат и следва да бъдат прилагани само в изрично изброените от закона случаи, както и да бъдат налагани точно тези от тях, които законът конкретно посочва. В процесния случай, не е ясно и ответникът не е означил кои конкретни правни норми са били нарушени, като се е задоволил само с маркирането на чл.47 т.2 б.“в“ от ЗМПВВПРБ, която разпоредба не е ясно защо се цитира в казуса, както и не може да съставлява основание за налагане на спорната ПАМ. ПАМ от вида на определената: „незабавно насочване на кораб към пристанище за обществен транспорт с национално значение“ не е регламентирана в КТМ. В нормите на кодекса- чл.362б /„забрана за посещение на български пристанища“/, чл.363 /„разрешение за отплаване и задържане на кораб“/, чл.364 /„забрана за отплаване на кораб“/, чл.365а /„изместване на кораб, по отношение на който е постановено задържане, забрана за отплаване или арест“/, чл.366 /„изместване на негоден за плаване кораб“/ и чл.367 /„нареждане за участие в спасяване“/ са изчерпателно уредени отделните видове ПАМ, които е допустимо да бъдат налагани от органите на ИА „Морска администрация“.

ПАМ са форма на изпълнително-разпоредителна дейност, чрез която в предвидените от закона случаи се упражнява държавна принуда. ПАМ е средство за обезпечаване осъществяването на различни правоотношения, възникващи в сферата на изпълнително-разпоредителната дейност. С налагането на подобни мерки се прилага диспозицията на съответната правна норма и затова тя не е средство за реализиране на правна отговорност. Непосредствената цел е да се ограничи евентуално противоправно поведение и да се обезпечат положителните действия на субекта на правоотношението. Ако нарушението не е прекратено, наложената ПАМ ще има и преустановително действие. Преустановяването на деянието от отговорното лице обаче не следва да се приема като лишавашо наложената ПАМ от предмет, тъй като по този начин се пропуска превантивното действие на мярката. Във всички случаи, ПАМ трябва да се прилагат само в изрично регламентирани в закона хипотези, които указват техния вид, условията, реда и органите, които са компетентни да ги налагат.

На второ място, разпореждането от 14.01.2019г. е издадено и при съществено нарушение на административно-производствените правила, което съставлява още едно основание за неговата отмяна /чл.146 т.3 от АПК/.

Според съда налице е нарушение и на чл. 36, ал. 3 АПК, според който всички събрани доказателства се проверяват и преценяват от административния орган. В случая, изпълнителен директор на ИА „МА“ не е изследвал фактическата обстановка по казуса, не е събрал служебно и/или по искане на страните доказателства, не ги е обсъдил, с което е лишил корабособственика от възможността пълноценно да организира и проведе своята защита, а съда съответно да изследва правилното приложение на материалния закон. За съда не съществува процесуално

задължение да предполага какви са били действителните аргументи на ответника при формиране на неговото становище. Той е бил длъжен да изложи прецизни, конкретни, недвусмислени и точни мотиви, защо е приел, че „моторен танкер „Б.“ следва да се насочи към котвена стоянка на пристанище- Б.“. Освен това мотивите трябва да бъдат в пълен унисон с правната норма за постановяване на разпореждането, като всяко несъответствие между фактически и правни основания обуславя незаконосъобразност на акта. В конкретната хипотеза, освен че липсват фактически съждения на ответника, или макар такива ограничено да са изложени, въобще не е посочена правна норма, която да овластява изпълнителния директор на ИА „МА“ да разпорежи плавателен съд, който се намира в изключителната икономическа зона да влезе в национално пристанище и при положение, че не се твърди да е извършено нарушение на международни норми и стандарти или нарушение, свързано със значително замърсяване или опасност от такова на морската среда.

При извършената в изпълнение на чл. 168 във връзка с чл. 146 от АПК служебна проверка за законосъобразност, съдът не констатира други основания за отмяна или обявяване на нищожност на атакувания акт, извън посоченото по см. на чл.146, т.2 и т.3 от АПК. Жалбата е доказана на въведените в нея твърдения, като при извеждане на окончателния правен извод за незаконосъобразност на оспорения акт от 14.01.2019г. съдът приложи правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, тъй като ответникът не доказва съществуването на фактическото основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят целените с издаването му неблагоприятни правни последици.

С оглед изхода от спора, на основание чл. 143, ал. 1 АПК, в полза на жалбоподателите следва да се възстановят разноските в процеса, представляващи заплатена държавна такса в общ размер на сумата от 150.00 лева /л.37, л.38, л.39 от адм.дело № 2477/2019г./

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК,
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, II-ро отделение, 22 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба вх. № 5915/25.02.2019г. на [фирма], [фирма] и [фирма], в качеството им на съдружници в гражданско дружество «Б. Л.» Д., представлявано от А. Е. К., ***Разпореждане № 1 от 14.01.2019г.*** на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция «Морска

администрация».

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Морска администрация“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Е. К. със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Т.“, [улица], ет.4 сумата в размер на 50.00 /петдесет/ лева на основание чл.143 ал.1 от АПК.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Морска администрация“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Е. К. със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Т.“, [улица], ет.3 сумата в размер на 50.00 /петдесет/ лева на основание чл.143 ал.1 от АПК.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Морска администрация“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Е. К. със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Т.“, [улица], ет.3 сумата в размер на 50.00 /петдесет/ лева на основание чл.143 ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от съдебния акт да се изпрати на страните на основание чл.138 АПК.

Съдия: